

STATSMINISTERENS KONTOR

Informasjonssekretær Øivind Østang - Tlf.: (02) 11 90 18/11 90 11, privat (02) 22 28 01

SPERREFRIST 15.01.88 kl. 17.30

DATO 15.01.88

— NORGE OG SOVJETUNIONEN
— UNDERTEGNER FEM AVTALER

1
2 Statsministrene Gro Harlem Brundtland og Nikolaj Rysjkov
3 undertegnet i Oslo fredag ettermiddag avtaler om miljøvern,
4 sjøredning og varsling av atomulykker. De to overvar også
5 undertegningen av en kredittavtale og en avtale om
6 polarforskning.

7 Avtalene ble undertegnet ved Statsministerens
8 kontor, under det andre forhandlingsmøtet mellom den norske
9 og den sovjetiske statsministeren.

9 Miljøvern

10 Miljøvernavtalen mellom Norge og Sovjetunionen er en ramme
som skal utfylles med et arbeidsprogram der de konkrete
samarbeidsprosjektene og -tiltakene vil bli fastsatt.

— De områdene der det er viktig å komme igang med
1 samarbeidet så snart som mulig, er luftforurensninger over
2 landegrensene, miljøverntiltak i grensevassdragene og
3 oljevernberedskap. Andre sentrale felter er forskning,
4 utveksling av miljødata og informasjon om tiltak mot
5 forurensninger.

6 Det er den økende aktiviteten til lands og til
7 havs som har økt behovet for miljøvernssamarbeid i
8 nordområdene. Naturen her har lavere tålegrenser enn
9 ellers. Avtalen åpner også for mer lokalt
10 miljøvernssamarbeid, og nevner spesielt grensevassdragene,
11 ville dyr i grenseområdene og sjeldne plante- og dyrearter.

12 Samarbeidet vil bli ledet av en blandet
13 norsk-sovjetisk kommisjon som ventes å tre sammen om kort
14 tid.

12 Sjøredning

13 Den nye sjøredningsavtalen mellom Norge og Sovjetunionen

fastsetter at de to land skal yte hjelp ved ettersøknings- og redningstilfeller i Barentshavet, med tilgjengelige hjelpemidler. Det gis nærmere detaljer for hvordan dette skal skje. Aksjonene i norsk og sovjetisk sjøterritorium skal foregå i samsvar med vedkommende lands regelverk.

Avtalen, som erstatter en avtale fra 1956, har bestemmelser om nærmere vilkår for felles øvelser og felles møter mellom kompetente myndigheter i de to land.

Atomulykker

Avtalen om varsling av atomulykker pålegger Norge og Sovjetunionen å varsle hverandre øyeblikkelig og direkte dersom det oppstår atomuhell som kan føre til radioaktiv forurensning i det annet land. Avtalen er kommet i stand på norsk initiativ.

Samtidig med varslingen skal myndighetene gi hverandre alle nødvendig opplysninger om uhellet og utslippet, slik at effektive beredskapstiltak kan settes i verk.

Varslingsavtalen fastsetter også at norske og sovjetiske myndigheter regelmessig skal gi hverandre nødvendige tekniske opplysninger om sine atomanlegg, slik at man kan bedømme virkningene av eventuelle ulykker og avgjøre hvilke tiltak som må planlegges for å beskytte befolkningen.

Norge vil etter avtalen motta slike informasjoner om blant annet kjernekraftkompleksene på Kola, ved Leningrad og i Ignalina i Litauen. Blant disse finnes anlegg av samme type som i Tsjernobyl. Sovjetiske myndigheter har i avtalen også sagt seg villige til å varsle om uhell i militære atomanlegg, dersom dette kan føre til radioaktiv forurensning i Norge.

Norske og sovjetiske myndigheter skal også varsle hverandre dersom de registrerer unormalt høye strålingsverdier, selvom denne strålingen ikke kommer fra deres egne anlegg.

Kreditt

Det er det norske firmaet Eksportfinans og Den sovjetiske

utenrikshandelsbank som har inngått den kredittavtalen som ble undertegnet i de to statsministrenes nærvær. Avtalen er på 75 millioner ECU (EF's valutaenhet) eller ca. 600 millioner kroner. Den ble undertegnet av viseutenrikshandelsminister Vladislav L. Malkevitsj og direktør Arvid Flagestad i Eksportfinans.

Kredittavtalen vil bedre norske bedrifiers arbeidssituasjon i Sovjetunionen, ved at kredittbetingelser og finanstekniske forhold er lagt til rette en gang for alle. Sovjetunionen har et økende behov for vestlige kreditter til utbyggingen og moderniseringen av sitt produksjonsapparat.

Det er særlig innenfor det maritime område og utnyttelse av naturressurser Norge ser et interessant marked i Sovjetunionen. I den praktiske gjennomføringen av kreditter under denne avtalen, vil det være nært samarbeid mellom Eksportfinans, Garanti-instituttet for eksportkreditt og norske banker.

For å lette samarbeidet om nordiske prosjekter i Sovjetunionen har Eksportfinans fått til en samordning av de norske kredittbetingelsene med Sverige. Dermed unngår man at norske og svenske bedrifter unødige blir spilt ut mot hverandre i konkurransen om kredittbetingelser.

Spesielt for samarbeidet med Sovjetunionen er at Den sovjetiske utenrikshandelsbank ikke betaler fulle markedsrenter. En del av rentene må betales av eksportøren, etter avtale med Eksportfinans. Valget av ECU som kredittvaluta skyldes at man ønsker å redusere mest mulig i den rentedelen som eksportørene må betale. ECU-renten er betydelig lavere enn renten på norske kroner.

ECU er blitt forholdsvis vanlig i finansiering av kreditter til Sovjetunionen. Kredittbetingelsene fra Norge vil dermed være de samme som mange konkurrentland tilbyr. Kredittiden vil være fra 2 til 8½ år.

Polarforskning

Polarforskningsavtalen mellom Norge og Sovjetunionen skal stimulere til økt forskningsinnsats i Arktis. Forskning i dette området er sensitivt, både politisk og økologisk.

Avtalen vil sikre partene like rettigheter og gjensidig nytte i de planlagte samarbeidsprosjektene.

Avtalen ble undertegnet av den sovjetiske ambassadør i Norge, Aleksander V. Teterin, og formannen i Norges allmenvitenskapelige forskningsråd (NAVF), riksarkivar John Herstad, i nærvær av statsministrene Rysjkov og Harlem Brundtland.

Det legges opp til nært samarbeid om observasjonsprogrammer, utveksling av forskere og data og hyppige møter og konferanser. En prosjektavtale om parallelle undersøkelser av ionosfæren og øvre atmosfære i polområdet er på det nærmeste ferdig. Et fellesprosjekt om oseanografi og havis er også under forberedelse. Andre aktuelle samarbeidsfelter er geologiske data og studier av isbjørn og sjøfugl.